

TEORI

IMPLEMENTERING

VI HAR HITTILLS TITTAT PÅ TIDSKONTINUERLIGA REGULATORER. TILL EXEMPEL

◦ PID: $u(t) = K \left(e(t) + \frac{1}{T_I} \int_{t_0}^t e(\tau) d\tau + T_D \frac{de(t)}{dt} \right)$

◦ LEAD/LAG: $U(s) = K \left(\frac{\alpha_D s + 1}{\beta \alpha_D s + 1} \right) \left(\frac{\alpha_I s + 1}{\alpha_I s + \gamma} \right) E(s)$

◦ TILLSTÅND: $u = -L\dot{x} + b_0 r$

$$\dot{x} = Ax + Bu + K(y - Cx)$$

PROBLEM UPPSTÅR NÄR VI IMPLEMENTERAR DESSA REGULATORER I DATORER EFTERSOM DATORER ARBETAR I DISKRET TID.

VI MÅSTE APPROXIMERA VÅRA KONTINUERLIGA SYSTEM OCH REGULATORER MED DISKRETA.

APPROXIMERA DIFFERENTIALLEKVATIONER MED DIFFERENSEKVATIONER.

APPROXIMATIONER

◦ EULER BAKÅT: $\dot{x}(t) \approx \Delta_c x(t) = \frac{1}{T} (x(t) - x(t-T))$

◦ TOSTIUS FORMEL: $\dot{x}(t) \approx \Delta_t x(t)$

DÄR $\Delta_t x(t)$ GES AV

$$\frac{1}{2} (\Delta_t x(t) + \Delta_t x(t-T)) = \frac{1}{T} (x(t) - x(t-T))$$

OPERATOR FORMALISM

DETTA HANDLAR OM ATT INFÖRA EN "NOTATION" SOM GÖR DET ENKLARE FÖR OSS ATT BESKRIVA KOMPLICERADE SYSTEM.

- DERIVERINGSOPERATOR p ,

$$\dot{x}(t) = p x(t),$$

$$\ddot{x}(t) = p \cdot p x(t) = p^2 x(t),$$

- FÖRSKJUTNINGSPERATOR q_T

$$x(t+T) = q_T x(t),$$

$$x(t-T) = q_T^{-1} x(t).$$

VIKAN NU SKRIVA OM EULER BAKÅT SOM

$$\dot{x}(t) = p x(t),$$

$$\dot{x}(t) \approx \Delta_0 x(t) = \frac{1}{T} (x(t) - x(t-T)) = \frac{1}{T} (1 - q_T^{-1}) x(t),$$

$$\Rightarrow p \approx \frac{1}{T} (1 - q_T^{-1}),$$

OCH TUSTINS FORMEL SOM

$$\frac{1}{2} (\Delta_t x(t) + \Delta_t x(t-T)) = \frac{1}{T} (x(t) - x(t-T))$$

$\Leftrightarrow$

$$\frac{1}{2} (1 + q_T^{-1}) \Delta_t x(t) = \frac{1}{T} (1 - q_T^{-1}) x(t) \rightarrow \Delta_t x(t) = \frac{2}{T} \frac{1 - q_T^{-1}}{1 + q_T^{-1}} x(t)$$

$$\dot{x}(t) \approx \Delta_t x(t)$$

$$\Rightarrow p \approx \frac{2}{T} \frac{1 - q_T^{-1}}{1 + q_T^{-1}}$$

SAMPLING

◦ T : SAMPLINGSINTERVALL
(TIDEN MELLAN PUNKTERNA SOM ANVÄNDS)

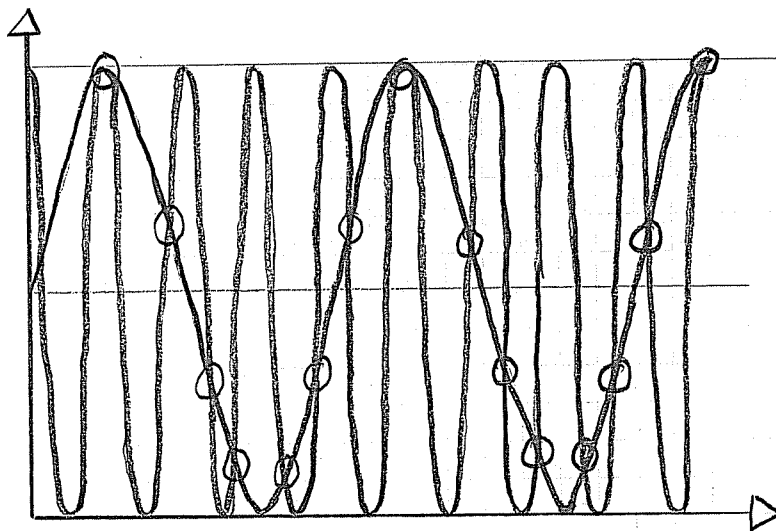
◦ ω_s : SAMPLINGSFREKVENNS

$$\omega_s = \frac{2\pi}{T}$$

◦ ω_N : NYQUISTFREKVENNS

$$\omega_N = \frac{\omega_s}{2} = \frac{\pi}{T}$$

OBS! ALLA FREKVENSER SOM ÄR SNABBARE (STÖRRE)
ÄN ω_N KAN INTE SKILDAS FRÅN EN LÅNG-
SAMMARE FREKVENNS. DETTA KALLAS
ALIAS EFFEKTE.

(SE BOKEN
SIDA 218.)

11.2a

■ SAMPLINGINTERVALLET ÄR $\mathcal{I} = [kT \leq t < (k+1)T]$

■ VET ATT:

- $y(t) = u(t)$
- $u(t) = u_k$ DÅ $t \in \mathcal{I}$

DETTA GER ATT

$$y'(t) = u_k \quad \text{DÅ } t \in \mathcal{I} \quad (1)$$

■ VILL APPROXIMERA $y'(t)$ M.H.A. y_k OCH y_{k+1} .

INTEGRERA (1) ÖVER INTERVALLET $\mathcal{I}$.

$$\text{VLI (1)} \Rightarrow \int_{kT}^{(k+1)T} y'(t) dt = \int_{kT}^{(k+1)T} \frac{dy(t)}{dt} dt = \int_{kT}^{(k+1)T} dy(t) \approx$$

$$y((k+1)T) - y(kT) = \{y_k = y(kT)\} = y_{k+1} - y_k$$

$$\text{HLI (1)} \Rightarrow \int_{kT}^{(k+1)T} u_k dt = u_k T$$

$$\Rightarrow y_{k+1} - y_k = T u_k$$

11.2b

▣ INFÖR P-REGLERING: $u_k = -Ky_k$

▣ FRÅN (a) $y_{k+1} - y_k = Tu_k = \{u_k = -Ky_k\} = -TKy_k$

$$\Rightarrow y_{k+1} = y_k - TKy_k = (1-TK)y_k \quad (1)$$

▣ FORMEL (1) KOMMER ATT ITERERAS FÖR ALLA TIDSTEG FRÅN $t=1$ TILL $t=M$ FÖR NÅGOT $M \geq 0$. $\Rightarrow$

$$y_0$$

$$y_1 = (1-TK)y_0$$

$$y_2 = (1-TK)y_1 = (1-TK)(1-TK)y_0 = (1-TK)^2 y_0$$

$$y_3 = (1-TK)^3 y_0$$

$$\vdots$$
$$y_M = (1-TK)^M y_0$$

FÖR ATT SYSTEMET SKA VARA ASYMPTOTISKT STABIL SÅ MÅSTE $|y_M| \rightarrow 0$ OÄ $M \rightarrow \infty$.

DETTA ÄR UPPFYLLT OM $|1-TK| < 1 \Leftrightarrow -1 < 1-TK < 1$
 $\Leftrightarrow -2 < -TK < 0 \Leftrightarrow 0 < TK < 2 \Leftrightarrow 0 < K < \frac{2}{T}$

11.1

▣ VI KOMMER ATT ANVÄNDA p , q^{-1} OCH TUSTINS FORMEL.

▣ VET ATT (FRÅN TEORI):

$$\circ p u(t) = \dot{u}(t) \approx \Delta_t u(t) = \frac{2}{T} \frac{1-q^{-1}}{1+q^{-1}} u(t)$$

$$\Rightarrow p \approx \frac{2}{T} \frac{1-q^{-1}}{1+q^{-1}}$$

◦ "s" I LAPLACE MOTSVARAR EN TIDSDERIVATA. VI KAN BYTA UT DEN MOT "p".

$$\begin{aligned} \square F(s) &= KN \left(\frac{s+b}{s+bN} \right) = \left\{ "s" = "p" \right\} = KN \left(\frac{p+b}{p+bN} \right) = \left\{ p \approx \frac{2}{T} \frac{1-q^{-1}}{1+q^{-1}} \right\} = \\ &= KN \left(\frac{\frac{2}{T} \frac{1-q^{-1}}{1+q^{-1}} + b}{\frac{2}{T} \frac{1-q^{-1}}{1+q^{-1}} + bN} \right) = \left\{ \text{FÖRENKLING} \right\} = KN \frac{bT+2 + (bT-2)q^{-1}}{NbT+2 + (NbT-2)q^{-1}} \end{aligned}$$

$$\square U(s) = F(s) E(s) \Leftrightarrow u(t) = KN \frac{bT+2 + (bT-2)q^{-1}}{NbT+2 + (NbT-2)q^{-1}} e(t) \Rightarrow$$

$$(NbT+2) u(t) + (NbT-2) \frac{q^{-1} u(t)}{u(t-T)} = KN(bT+2) e(t) + KN(bT-2) \frac{q^{-1} e(t)}{e(t-T)}$$

$$\Rightarrow u(t) = -\left(\frac{NbT-2}{NbT+2} \right) u(t-T) + KN \left(\frac{bT+2}{NbT+2} \right) e(t) + KN \left(\frac{bT-2}{NbT+2} \right) e(t-T)$$

▣ IDENTIFIERA PARAMETRAR:

$$\beta_1 = -\left(\frac{NbT-2}{NbT+2} \right), \quad \alpha_1 = KN \left(\frac{bT+2}{NbT+2} \right), \quad \alpha_2 = KN \left(\frac{bT-2}{NbT+2} \right)$$

11.3a

FILTRET ÄR LTI $\Rightarrow$ VI HAR SINUS IN-SINUS UT EFTER AT TRANSIENTERNA HAR LAGT SIG.

$u_1 = \sin \omega_2 t, \quad \frac{\pi}{T} < \omega_2 < \frac{2\pi}{T}$

$G = \{ \text{FILTRER} \} = \frac{1}{1+sT_1}$

$y_1(t) = \underbrace{|G(i\omega_2)|}_A \sin(\omega_2 t + \phi), \quad \phi = \arg(G(i\omega_2))$

A:

$|G(i\omega_2)| = \left| \frac{1}{1+i\omega_2 T_1} \right| = \frac{1}{\sqrt{1+(\omega_2 T_1)^2}} = A$

$A = \frac{1}{\sqrt{1+(\omega_2 T_1)^2}}$

ϕ :

$\arg(G(i\omega_2)) = \arg\left(\frac{1}{1+i\omega_2 T_1}\right) = \arg(1) - \arg(1+i\omega_2 T_1) =$

$= \left\{ \begin{array}{l} \omega_2 > 0 \\ \text{STABILT FILTER} \Rightarrow \\ T_1 > 0 \end{array} \right\} = -\arctan\left(\frac{\omega_2 T_1}{1}\right) = -\arctan(\omega_2 T_1) = \phi$

TA HÄNSYN TILL SAMPLINGEN:

$\omega_1 = \frac{2\pi}{T} - \omega_2$

$\left. \begin{array}{l} \omega_1 < \frac{\pi}{T} \\ \frac{\pi}{T} < \omega_2 < \frac{2\pi}{T} \end{array} \right\} \omega_1 = \frac{2\pi}{T} - \omega_2 \Leftrightarrow \omega_2 = \frac{2\pi}{T} - \omega_1$

$y_1(kT) = A \sin(\omega_2(kT) + \phi) = A \sin\left(\left(\frac{2\pi}{T} - \omega_1\right)kT + \phi\right) =$

$= A \sin(2\pi k - \omega_1 kT + \phi) = \{2\pi\text{-PERIODISK}\} =$

$= A \sin(-\omega_1 kT + \phi) = \{ \text{ODD FUNKTION} \} = -A \sin(\omega_1 kT - \phi) =$

$= \{ \text{TRIGONOMETRI} \} = A \sin(\omega_1 kT + \pi - \phi)$

0 IDENTIFIERAR ϕ .

$\phi = \pi + \arctan(\omega_2 T_1)$

11.36

▣ Vi är alltså intresserade av: $|G(j\omega)| \geq \frac{1}{\sqrt{2}}$

▣ • VET ATT BANDBREDDEN ω_B ÄR DEFINIERAD SOM

$$|G(j\omega_B)| = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

• GIVET I UPPGIFT ÄR ATT ω_0 LIGGER I FREKVENSIINTERVALLET $0 < \omega < \omega_B$.

$$▣ |G(j\omega_B)| = \frac{1}{\sqrt{1 + (\omega_B T_1)^2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow 1 + (\omega_B T_1)^2 = 2 \Rightarrow \omega_B T_1 = 1 \Rightarrow \omega_B = \frac{1}{T_1}$$

MINST AMPLITUD FÅS VID $\omega_B = \frac{1}{T_1}$.

FREKVENSER ÖVER ω_B DÄMPAS. VI VILL INTE ATT FREKVENSER I ω_0 (DEN INTRESSANTA) SKA DÄMPAS.

$$\Rightarrow \omega_0 < \omega_B = \frac{1}{T_1} \Rightarrow \frac{\omega_0}{T_1} < \frac{1}{T_1} \Rightarrow \text{GRÄNSEN: } \frac{\omega_0}{T_1} = \frac{1}{T_1}$$

▣ INSÄTTNING GER:

$$|G(j\omega_2)| = \frac{1}{\sqrt{1 + (\omega_2 T_1)^2}} = \left\{ T_1 = \frac{T}{2} \right\} = \frac{1}{\sqrt{1 + \left(\frac{\omega_2 T}{2}\right)^2}}$$